

mellan det lönebelopp, hvarför dylik afgift förut blifvit behörigen erlagd, och den lön, som erhålles.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles ödmjukligen.

Stockholm den 29 Januari 1876.

Per Samzelius.

N:o 37.

Af Herr von Geyer: Om tillsättande af bataljonshästläkare-befattningar m. m.

Genom den sistlidet är fastställda regleringen af lönerna för arméns embets- och tjenstemän skedde en högst betydlig reduktion af hästläkarebeställningarne. De i gamla staterna uppförda sqvadronshästläkarne återfinnas icke i de nya lönestaterna, hvilka ej upptaga flera hästläkarebefattningar än en regementshästläkare vid hvarje kavalleriregemente. Vid sådant förhållande, och då i sammanhang med löne-regleringen för armén, sqvadronshofslagare-beställningar, som icke förut funnos, blifvit inrättade, hafva de nya lönestaterna, för hvad angår hästläkarne, icke kunnat tydas på annat sätt än att sqvadronshästläkare-befattningarne borde i mån af nuvarande innehafvares afgang utbytas emot hofslagare, och att under tiden sqvadronshästläkaren så länge han tjänar finge åtnjuta de för en hofslagare bestämda löneförmåner.

Det torde med fog kunna påstås att antalet hästläkare vid kavalleriet hittills varit större än behovet kräfver; men att minska detta antal till den grad som skett genom löneregleringen sistlidet år, går san-

nerligen icke an. Att hästvården vid ett kavalleri-regemente skall kunna behörigen handhafvas, när regimentet icke har mera än en examinerad veterinär, är otänkbart. En omorganisation af hästläkarecorpsen lärer därför få anses oundgängligen nödig.

Härför kunde, efter mitt förmenande, lämpligen läggas till hufvudsaklig grund, den plan för hästläkarecorpsens organisation som innefattas i Kongl. Maj:ts till Riksdagen sistlidet år i ämnet afgifna nådiga proposition. Enligt denna plan skulle, såsom bekant, hästläkarecorpsen bestå af en regemensthästläkare på hvarje kavalleri- och artilleri-regemente och en bataljonshästläkare på hvarje bataljon, och följaktligen sqvadronshästläkare-befattningarne komma att vid nuvarande innehafvares afgång indragas. Det är möjligt att blott en hästläkare per bataljon i framtiden visar sig vara otillräckligt, men detta inträffar åtminstone icke förr än största delen af nuvarande sqvadronshästläkarne ur tjensten afgått. Och äfven om vid denna tidpunkt tvänne bataljonshästläkare behöfde anställas vid hvarje bataljon, komme ändock, genom ifrågavarande organisation kostnaden för hästläkarecorpsen i sin helhet att blifva mindre än om vid hvarje sqvadron anställes en sqvadronshästläkare med skälig aflöning. Förutom minskad kostnad torde en omorganisation af hästläkarecorpsen, verkställd i hufvudsaklig öfverenstämmelse med Kongl Maj:ts sistlidet år afgifna nådiga proposition, medföra den stora fördelen att unga män med verkligt goda insigter i veterinärvetenskapen sökte anställning vid armén, hvilket deremot knappast kan väntas, om, såsom förhållandet hittills varit, circa $\frac{7}{8}$ af samtliga hästläkarne äro sqvadronshästläkare och följaktligen hafva särdeles ringa utsigt att från denna låga tjenstegrad kunna vinna befordran. Detta allt oaktadt vann det nådiga förslaget till hästläkarecorpsens omorganisation sistlidet år icke Riksdagens bifall, men manne icke orsaken härtill låg deruti att Kongl. Maj:t i samband med organisationsförslaget begärde inrättandet af sqvadronshofslagare-beställningar och att sålunda dessa tvänne för hvarandra ganska främmande frågor kommo att, till skada för hvardera frågans goda utredning, behandlas gemensamt. Enligt min tanke har, åtminstone inom indelta kavalleriet, hästarnes skoning den senaste tiden varit ordnad på ett särdeles godt sätt. Vid vapenöfningarne, antingen skoningen bekostas af staten eller sker såsom det heter »på defekt», är det en eller flere, i hofbeslagsläran särskildt kunnige, militäre hästläkare, som på ackord emot noga bestämd betalning ombesörja hästarnes skoning så att allt arbetet utföres under deras inseende; och hafva dessa hästläkare all möda ospard att, i synnerhet under exercisqvadronerna, bland manskapet utbilda skickliga hofsmeder hvilka

under detacheringar, såväl i fred som under fälttåg kunna blifva af ovärderlig nytta. Under sådana förhållanden synes det hafva varit föga välbetänkt att sistlidet år hofslagare-beställningar inrättades, hvilka med den rätt höga aflöning dem tilldelades skulle förorsaka statsverket en icke behöflig ökad kostnad. Om jag rätt fattat Kongl. Maj:ts innevarande år afgifna nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof i hvad den rörer förslaget om välbehöflig löneförbättring åt de vid arméen i tjänst qvarstående sqvadronshätsläkarne, lär det också nu vara Kongl. Maj:ts mening att de nya sqvadronshofslagarebeställningarne skola indragas och ur lönestaterna utgå.

På grund af hvad anfördt blifvit får jag vördsamt föreslå att Riksdagen för sin del beslutar:

att de bataljoushätsläkare-befattningar som i de Kongl. Maj:ts nådiga proposition till 1875 års riksdag vidfogade lönestater finnas upptagna, tillsättas, och att till dessa befattningar anslås samma löneemolumenter som då af Kongl. Maj:t blifvit föreslagna dock att lönen höjes från 900 till 1,200 kronor;

att, i likhet med hvad som beslöts under förra riksdagen, sqvadronshätsläkarebefattningarne i mån af nuvarande innehafvares afgang indragas;

att sqvadronshätsläkarne, så länge de i tjänsten qvarstå, få åtnjuta de löneförmåner, som finnas för dem föreslagna i Kongl. Maj:ts nådiga proposition till innevarande års Riksdag; samt

att de sistlidet år i lönestaterna upptagna sqvadronshofslagarebeställningarne indragas.

Stockholm den 29 Januari 1876.

B. von Geyer.
